

Vakuutuksen kohteet, vakuutusmäärät, vakuutus-
turva ja omavastuut on esitetty vakuutus kirjassa.

10 Vakuutuksen voimassaolo ja kohteet

LähiTapiola sitoutuu näiden ehtojen ja sopimuk-
seen sisältyvien muiden ehtojen mukaisesti kor-
vaamaan vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneen
suoranaisen esinevahingon sekä ehdoissa erikseen
mainitut muut kustannukset.

10.1 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa vakuutuksenottajan työ-
maalla.

Vakuutus on voimassa työmaan ulkopuolella työ-
maata varten tarpeellisessa varasto- tai osavalmis-
tuspaiikassa, jos siellä oleva vakuutettu omaisuus
on vakuutuksenottajan vastuulla (esimerkiksi YSE
2013 38§) eikä korvausta ole mahdollista saada
muun vakuutuksen perusteella.

Siirtojen osalta vakuutus on voimassa vain työ-
maalla tai työmaata varten tarpeellisessa varasto-
tai osavalmistuspaiikassa tapahtuvien sisäisten
siirtojen aikana.

Vakuutuksenottajan vastuulla olevat kuljetukset
voidaan vakuuttaa erillisellä kuljetusvakuutuksella.

10.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

10.2.1 Rakennus- ja asennustyön aikana

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjaan merkittynä
voimassaoloaikana seuraavin poikkeuksin:

Työmaalle tuotavan omaisuuden osalta vakuutus
alkaa, kun vakuutuksen kohteena olevaa omai-
suutta aletaan sijaintipaikalla purkaa kuljetusväli-
neestä tai kun kuljetus on päättynyt. Korvauksen
edellytyksenä on, että korvausta ei ole mahdollista
saada jonkun muun vakuutuksen tai sopimuksen
(esimerkiksi toimitusehdon) perusteella.

Työkohteiden (10.3.1 ja 10.3.2) ja tilapäisjärjestely-
jen kustannusten (10.3.7) osalta vakuutus päättyy
kuitenkin viimeistään kun

- tilaajalle tehty rakennus on luovutettu tai
itselle tehty rakennus on valmistunut
- kone tai laite on luovutettu tilaajalle tai koe-
ajon jälkeen otettu tuotantokäyttöön
- työmaalla purettu omaisuus on lastattu kulje-
tusvälineeseen.

10.2.2 Takuukorjauksen aikana

Vaikka työkohde on luovutettu, valmistunut tai

otettu tuotantokäyttöön vakuutuksesta korvataan
näiden ehtojen mukaisesti työkohteelle aiheutunut
vahinko, joka syntyy korjattaessa takuuajana
havaittuja, takuun piiriin kuuluvia vikoja.

Vakuutus on voimassa kuitenkin enintään kolme
vuotta työkohteen tai sen osakohteen luovutuk-
sesta tai käyttöön otosta.

Korvauksen edellytyksenä on, että korvausta ei ole
mahdollista saada jonkun muun vakuutuksen tai
sopimuksen perusteella.

10.2.3 Takuuajana

Vaikka työkohde on luovutettu, valmistunut tai
otettu tuotantokäyttöön, työkohteen vakuutus on
voimassa näiden ehtojen mukaisesti myös takuu-
ajan, kuitenkin enintään kaksi vuotta työkohteen
tai sen osakohteen luovutuksesta tai käyttöön-
otosta sellaisen vahingon osalta, jonka työkohteen
rakennus- tai asennustyössä tehty virhe on äkilli-
sesti aiheuttanut työkohteen virheettömälle osal-
le. Vahingon määrään lasketaan enintään 10 %
työkohteen vakuutusmäärästä. Korvauksen edelly-
tyksenä on, että korvausta ei ole mahdollista saada
jonkun muun vakuutuksen tai sopimuksen perus-
teella.

10.3 Vakuutuksen kohteet

Vakuutuksen kohteina voivat olla ilmoitettuun
liikevaihtoon sisältyvät työkohteet, ilmoitettuun
liikevaihtoon sisältyvät työkohteet, vakuu-
tuksenottajan omat tai vuokratut ja lainatut työka-
lut ja -välineet, työntekijöiden omaisuus, vakuu-
tuksenottajan omat tai vuokratut ja lainatut työ-
maarakennukset, ympäröivä omaisuus sekä tila-
päisjärjestelyjen kustannukset sen mukaan kuin
vakuutus kirjaan on merkitty ja seuraavien määrit-
telyjen mukaisesti:

10.3.1 Ilmoitettuun liikevaihtoon sisältyvät työkoh- teet

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjaan mer-
kityt, ilmoitettuun liikevaihtoon sisältyvät työkoh-
teet.

Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi rakennettavat
rakennukset ja rakennelmat sekä asennettavat
koneet ja laitteet sisältäen vakuutettuun työkoh-
teeseen tarkoitetut raaka-aineet ja tarvikkeet ja
työkustannuksen sekä tilapäiset kulutusluonteiset
rakenteet (vrt. YSE: rakennustuotteet ja käyttötar-
vikkeet).

Vakuutuksen kohteena eivät kuitenkaan ole

- työkohteet, joissa vakuutuksenottajan vastuulla olevan osuuden (sisältäen mahdolliset aliurakat ym.) arvo ylittää vakuutusmäärän
- atk-tiedot, -tiedostot ja -ohjelmat.

Vakuutusmäärää suuremmat työkohteet on vakuutettava erikseen.

Automaattisten työstökoneiden, robottien, kiinteistön laitteiden ym. tiedot, tiedostot ja ohjelmat voidaan varmistaa (varmuuskopioida) ennen asennustyöhön ryhtymistä.

10.3.2 Ilmoitettuun liikevaihtoon sisällyttömät työkohteet

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjaan merkityt, ilmoitettuun liikevaihtoon sisällyttömät työkohteet.

Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi vakuutuksenottajan vastuulla olevat, tilaajan omistamat rakennettavat rakennukset ja rakennelmat sekä asennettavat koneet ja laitteet sisältäen vakuutettuun työkohteeseen tarkoitettavat raaka-aineet ja tarvikkeet ja työkustannuksen sekä tilapäiset kulutusluonteiset rakenteet (vrt. YSE: rakennustuotteet ja käyttötarvikkeet).

Vakuutuksen kohteena eivät kuitenkaan ole

- työkohteet, joissa voimassa olevien Rakennusurakan yleisten sopimusehtojen, muiden vastaavien sopimusehtojen tai tehdyn sopimuksen perusteella vakuutuksenottajan vastuulla olevan osuuden (sisältäen mahdolliset sivu-urakat sekä rakennuttajan hankinnat ym.) arvo ylittää vakuutusmäärän
- atk-tiedot, -tiedostot ja -ohjelmat.

Vakuutusmäärää suuremmat työkohteet on vakuutettava erikseen.

Automaattisten työstökoneiden, robottien, kiinteistön laitteiden ym. tiedot, tiedostot ja ohjelmat voidaan varmistaa (varmuuskopioida) ennen asennustyöhön ryhtymistä.

10.3.3 Ympäröivä omaisuus

Jos vakuutuskirjaan on merkitty, vakuutuksen kohteena on työkohteen välittömässä läheisyydessä tai vaikutuspiirissä oleva ympäröivä omaisuus.

Ympäröiväksi omaisuudeksi ei katsota irtainta omaisuutta, jota käytetään hyväksi rakennus- tai asennustoiminnassa, kuten esimerkiksi tilaajalta lainatuttuja nostovälineitä, trukkeja, työkoneita ja työkaluja.

Vuokrattu ja lainattu omaisuus voidaan vakuuttaa erikseen omiana kohteenaan.

Vakuutuksen kohteena olevalle ympäröivälle omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan vain kun vahinko on suorainen seuraus työkohteen rakennus- tai asennustoimenpiteestä, eikä korvausta ole mahdollista saada omaisuuden omistajan tai haltijan vakuutuksen perusteella.

10.3.4 Vakuutuksenottajan omat tai vuokratut ja lainatut työkalut ja -välineet

Jos vakuutuskirjaan on merkitty, vakuutuksen kohteena ovat vakuutuksenottajan omat tai vuokratut ja lainatut työkalut ja -välineet (vrt. YSE: rakennusvälineet).

Vakuutuksen kohteena eivät kuitenkaan ole

- rekisteröitävät työkoneet ja ajoneuvot
- vesikulkuneuvot, ilma- ja ilmatyynyalukset ja hydrokopterit, kasuunit, uivat nosturit, ruoppaajat ja vesillä hinauksessa olevat rakenteet
- omalla konevoimalla kulkevat yli 5 kW:n tehoiset koneet ja laitteet
- atk-tiedot, -tiedostot ja -ohjelmat.

Vakuutuksenottajan oma ja vuokrattu tai lainattu omaisuus on vakuutettava omina kohteinaan.

10.3.5 Vakuutuksenottajan omat tai vuokratut ja lainatut työmaarakennukset

Jos vakuutuskirjaan on merkitty, vakuutuksen kohteena ovat vakuutuksenottajan omat tai vuokratut ja lainatut työmaarakennukset.

Vakuutuksenottajan omat ja vuokratut tai lainatut työmaarakennukset on vakuutettava omina kohteinaan.

10.3.6 Työntekijöiden omaisuus

Jos vakuutuskirjaan on merkitty vakuutuskohteeksi työntekijöiden omaisuus, niin vakuutuksen kohteena ovat työntekijöiden työkalut ja vaatteet siltä osin, kun korvausta ei ole mahdollista saada muun vakuutuksen perusteella.

10.3.7 Tilapäisjärjestelyjen kustannukset

Jos vakuutuskirjaan on merkitty, vakuutuksen kohteena ovat tilapäisjärjestelyjen kustannukset.

Tällaisia kustannuksia ovat

- rakennettaessa tai asennettaessa vahingoituneentyökohteen kuntoon saattamisesta aiheutuneista ylitöistä, tilapäisasennuksista,

hankintojen nopeuttamisesta tai tilapäisten työskentelytilojen hankkimisesta tai vastaavista toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset

- kustannukset tilapäisjärjestelyistä, joilla on korvattu asennettaessa vahingoittuneen työkohteen osuus toiminto- tai tuotantoketjussa, kuten esimerkiksi ylitöistä, tilapäisasennuksista, korvaavan koneen tai laitteen vuokraamisesta ja tilapäisten työskentelytilojen hankkimisesta aiheutuneet kustannukset.

Vakuutukset ja niihin liittyvät rajoitukset

11 Palovakuutus

11.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun omaisuuden äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko, jonka on aiheuttanut

- palo (palolla tarkoitetaan irtipääsystä tulta)
- tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti lähtenyt noki
- räjähdys (kaasun tai höyryn ylipaineesta johtuva äkillinen mekaaninen vahinko)
- ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen
- sammutus- tai savunpoistolaitteiston laukeaminen
- varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen edellä

Korvattavaksi räjähdysvahingoksi ei katsota vahinkoa, jonka on aiheuttanut

- höyrykattilaan kuuluvan putken räjähtäminen, irtaantuminen, murtuminen tai repeäminen
- keskipakoisvoima, sisäinen jännitys, tiivisteiden irtoaminen tai nestepaine
- polttomootorissa sattunut räjähdys.

Näitä vahinkoja korvataan rikkovakuutuksesta. Sähköilmiön aiheuttama käämityksen rikkoutuminen korvataan rikkovakuutuksesta.

12 Rajoitettu luonnonilmiövakuutus

12.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko, jonka on aiheuttanut vakuutettuun omaisuuteen suoraan kohdistunut

- myrsky (tuulen nopeus yli 20 m/s), sen kaata-

ma puu tai myrskyn irrottama muu esine sekä vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttama vesistön vedenpinnan nousu

- suora salamanisku
- raesade
- villieläin (villieläimiksi ei katsota tuhoeläimiä, kuten tuhohyönteisiä, hiiriä tai rottia)
- varkaus, katoaminen tai vahingoittuminen edellä mainittujen korvattavien vahinkojen yhteydessä
- vesi- tai lumisade, sulamisvesi, kosteus, kylmyys tai lämpö, kun vahinko on välitön seuraus edellä mainituista korvattavista vahingoista.

Muiden luonnonilmiöiden aiheuttamia vahinkoja korvataan rikkovakuutuksesta.

12.2 Korvausrajoitukset

12.2.1 Ulkona oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu ulkona tai avoimessa rakennuksessa, kuten katoksessa olevalle omaisuudelle, ellei kyse ole omaisuudesta, joka on suunniteltu ja valmistettu käytettäväksi jatkuvasti ulkona.

13 Vuotovakuutus

13.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan äkillisesti ja ennalta arvaamatta vuotaneen nesteen, kaasun tai höyryn aiheuttama vahinko vakuutetulle omaisuudelle.

13.2 Korvausrajoitukset

13.2.1 Kunnallinen tai muu yleinen putkisto

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohtoon vaurioituminen tai tukkeutuminen.

13.2.2 Kosteuden tiivistyminen ja homehtuminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka aiheuttaa kondenssivesi tai muu kosteus, sienettyminen, home tai haju, ellei se ole suoranainen seuraus korvattavasta vahingosta. Tällöinkin korvataan vain vuodosta vaurioituneelle rakenteelle aiheutunut seurannaisvahinko.

13.2.3 Ylimääräinen kulutus

Vakuutuksesta ei korvata vahingon johdosta hukkaan vuotanutta ainetta eikä lisääntyntä energiankulutusta.

14 Omaisuusrikosvakuutus

14.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetulle omaisuudelle aiheutunut äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko, jonka on aiheuttanut

- varkaus
- ilkivalta
- ryöstö (rikoslain 31 luvun 1 ja 2 §)
- tuntemattomaksi jäänyt ajoneuvo
- vesi- tai lumisade, sulamisvesi, kosteus, kylmyys tai lämpö, kun vahinko on välitön seuraus edellä mainituista korvattavista vahingoista.

Varkausvahingon korvauksen edellytyksenä on, että omaisuutta on säilytetty suojeluohjeen kohdan 70.4.3 mukaisesti suojatussa tilassa tai kiinteään rakenteeseen lukittuna.

Lukitsemattomana säilytettävän omaisuuden varkausvahinko korvataan vain, jos on kyse tilaa vievästä omaisuudesta, jota ei omaisuuden määrä, työvaihe ja työmaan olosuhteet huomioon ottaen ole mahdollista säilyttää edellä mainitussa suojatussa tilassa tai kiinteään rakenteeseen lukittuna.

Tällaista omaisuutta voivat olla esimerkiksi työvälineisiin kuuluvat

- torninosturit ja rakennushissit
- rakennustelineet
- suojaksi levitetyt pressut ja routasuojausmatot
- betonisekoittimet ja -muotit
- raudoitusterästen leikkurit (ei terässakset) ja taivuttimet
- isot työtasoon kiinnitetyt sirkkelit
- pikipadat

sekä työmaalla olevat vakuutettuun työkohteeseen tarkoitettua tilaa vievät rakennus- ja käyttötarvikkeet, kuten esimerkiksi

- suuret rakennuselementit
- ovet ja ikkunat karmeineen
- rakennuspuutavara (ei sisäpinnoitteeksi tarkoitettu)
- viemäriputket ja -kaivot
- harkot, tiilet (ei lasitiilet ja keraamiset laatat) ja suursäkeissä olevat laastit
- vesikatteet
- lämmöneristeet
- raudoitusteräokset.

Vakuutuskirjaan on voitu merkitä omaisuuden säilytystapaan perustuva poikkeava omavastuu.

Työkohteen vakuutusmäärään sisältyvien lukkojen sarjoituskustannusten korvauksen edellytyksenä on, että avaimia on varkausvahingon sattuessa säilytetty suojeluohjeen kohdan 70.4.1 mukaisesti lukitussa tilassa.

Korvauksen edellytyksenä on, että tapahtumasta on tehty rikosilmoitus ja vakuutuksenottaja on tarvittaessa valmis todistamaan korvausvaatimukseen liittyvän omaisuusluettelon oikeaksi myös tuomioistuimessa.

14.2 Korvausrajoitukset

14.2.1 Katoaminen

Vakuutuksesta ei korvata omaisuuden katoamista tai sitä, että vahinko todetaan vasta määräaikainventaarion yhteydessä.

15 Rikkovakuutus

15.1 Laaja rikkoturva

Vakuutettujen työkohteiden (10.3.1 ja 10.3.2) ja ympäröivän omaisuuden (10.3.3) osalta vakuutuksesta korvataan äkillinen ja ennalta arvaamaton vahinko, jota ei korvata tämän ehdon kohtien 11 – 14 perusteella.

15.2 Rajoitettu rikkoturva

Vakuutettujen työkalujen ja -välineiden (10.3.4), työmaarakennusten (10.3.5) sekä työntekijöiden omaisuuden (10.3.6) osalta vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman ulkoisen tapahtuman tai sähköilmiön aiheuttama rikkoutuminen, jota ei korvata tämän ehdon kohtien 11 – 14 perusteella.

Tällainen rikkoutuminen voi aiheutua esimerkiksi kaatumisesta, putoamisesta, sortumisesta, yhteentörmäyksestä tai ulkoisesta esineestä.

15.3 Korvausrajoitukset

15.3.1 Toimintahäiriöt ja säätötoimenpiteet

Vakuutuksesta ei korvata säätötoimenpiteistä tai toimintahäiriöiden poistamisesta aiheutuneita kustannuksia, elleivät ne ole suoranainen seuraus vakuutettua omaisuutta kohdanneesta tästä vakuutuksesta korvattavasta vahingosta.

15.3.2 Hitaasti syntyvät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata pitkäaikaisesta vaikutuksesta aiheutuneita vahinkoja.

Tällaisia ovat esimerkiksi materiaalin luonnollisesta

heikkenemisestä, routimisesta, naarmuuntumisesta, likaantumuksesta, kerrostumisesta, sakkaantumuksesta, kattilakivestä, ruostumisesta, korroosiosta, sienettymisestä, hajusta, homeesta tai lämpötilan tai kosteuden hitaasta muutoksesta aiheutuneet vahingot.

15.3.3 Ympäristön olosuhteet

Vakuutuksesta ei korvata vesi- ja lumisateen, sulamisveden, vesistön vedenpinnan nousun, kosteuden, kylmyyden ja lämmön aiheuttamaa vahinkoa, ellei vahinko ole välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta rikkoutumisvahingosta.

15.3.4 Kulutusaineet ja -tarvikkeet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut koneissa tai laitteissa käytettäville kulutusaineille tai tarvikkeille, ellei kulutusaine tai -tarvike ole vahingoittunut korvattavan rikkovahingon yhteydessä. Tällaisia ovat esimerkiksi poltto- ja voiteluaineet, muut nesteet, vaijerit ja ketjut.

15.3.5 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, josta esineen toimittaja tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun tai vastaavan sitoumuksen perusteella. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuussa oleva kykene täyttämään sitoumustaan.

15.3.6 Itse valmistettu, myyty tai vuokrattu omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun vakuutettu on tavaran valmistaja, myyjä tai vuokraaja ja vahinko kuuluu alalla käytettävän takuun piiriin.

16 Esinevakuutusten yhteiset korvausrajoitukset

16.1 Suunnittelu-, valmistus- ja työvirheet

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet työkohteen sellaisen osan korjaamisesta, joka on tehty virheellisesti tai virheellisestä materiaalista, ei siinäkään tapauksessa, että syynä olisi suunnittelu-, laskenta- tai piirustusvirhe, virheelliset neuvot tai ohjeet. Kuitenkin korvataan tällaisen virheen seurauksena muulle vakuutetulle omaisuudelle aiheutunut vahinko siltä osin kuin

- vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuussa oleva kykene täyttämään korvausvelvollisuuttaan
- vastuussa olevan korvausvastuuta on ennalta sopimuksella rajoitettu (esimerkiksi voimassa olevat Konsulttitoiminnan yleiset sopimusehdot).

16.2 Ammattimainen räjäytys- tai louhintatyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä tai ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä.

Räjäytystöiden riskiä voidaan kattaa räjäytystöiden suorittajan vastuuvakuutuksella.

16.3 Huolto-, kunnossapito- ja parannustyöt

Vahingon määrään ei lasketa kuluja, jotka ovat aiheutuneet huolto- ja kunnossapitotöistä tai teknisen tason parantamisesta.

16.4 Tieto- ja tietoliikennetekniikka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut tieto- ja tietoliikennetekniikalle:

- tietoliikenteen häirinnästä (esim. palvelunestohyökkäys)
- tietomurrosta (esim. hakkerointi)
- vaaran aiheuttamisesta tietojenkäsittelylle (esim. tietokonevirus).

Tieto- ja tietoliikennetekniikkaan kuuluviksi katsotaan mm. tiedot, tiedostot, ohjelmat, käyttöjärjestelmät, tietoverkot, tietovälineet, tietojenkäsittely- ja tietoliikennelaitteet.

16.5 Ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut Suomessa tai ulkomailla sattuneesta ydin- vastuulain määritelmän mukaisesta ydinvahingosta.

16.6 Lakko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lakosta, työnseisauksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä.

16.7 Poikkeusolot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on tapahtunut sodan, kapinan, vallankumouksen tai muun sen kaltaisen yhteiskuntajärjestystä horjuttavan tapahtuman aikana.

16.8 Terroriteko

Terroriteosta aiheutuneita vahinkoja korvataan enintään vakuutus kirjassa mainittu määrä vakuutustapahtumaa ja vakuutuskautta kohden. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi.

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonteeltaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

20 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

20.1 Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärän peruste on ensivastuu. Ensivastuu on vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä, josta vakuutuksen kohde on vakuutettu. Vakuutusmäärän ei tarvitse vastata omaisuuden todellista vakuutusarvoa.

Vakuutusmäärää määritettäessä tulee ottaa huomioon myös verotuksesta annetut säädökset (esimerkiksi arvonlisäverolaki) sekä vahingoittuneen omaisuuden raivaus-, purku- ja hävityskulut sekä niihin liittyvät kuljetus- ja käsittelykustannukset, kuten kaatopaikka- ja ongelmajättemaksut.

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä, mutta ei vahingon määrän tai sen arvioimisen peruste.

20.2 Vakuutusarvo

Omaisuuden vakuutusarvo on perusteena, kun arvioidaan vahingon ja korvauksen määrää.

Omaisuuden vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkinää vakuutuskirjaan.

Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

20.3 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuudeltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen samalle paikalle. Jälleenhankinta-arvoon sisältyvät myös kuljetus- ja asennuskustannukset.

20.4 Päivänarvo

Päivänarvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään omaisuuden arvon aleneminen ikääntymisen, kulumisen, tekniikan vanhentumisen, käyttökel-

poisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta. Päivänarvoa määritettäessä otetaan huomioon myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen syyn vuoksi.

20.5 Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahingon jälkeen. Jäännösarvo arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrää.

20.6 Omavastuu

Omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty osuus, joka vähennetään vahingon määrästä korvauksen määrää laskettaessa.

20.7 Monivakuutus

Jos sama omaisuus on vakuutettu usealla vakuutuksella saman vahingon varalta, on kyseessä monivakuutus, jolloin korvaus lasketaan Vakuutusso-
pimuksen 59 ja 60 §:n mukaisesti.

30 Vahingon määrä

Vahingon määrä lasketaan pääsääntöisesti omaisuuden jälleenhankinta-arvon mukaan. Jos esineen päivänarvo ennen vahinkoa on ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta, vahingon määrä lasketaan päivänarvon mukaan. Päivänarvo arvioidaan jokaisen vahingoittuneen esineen ja tarvikkeen osalta erikseen.

30.1 Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä

Jälleenhankinta-arvon mukainen vakuutusarvo ja vahingon määrä määritetään omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallitsevan hintatason mukaisesti.

Jälleenhankintahetkellä tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin omaisuus korjataan tai uutta omaisuutta hankitaan tuhoutuneen tilalle.

Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä on omaisuuden jälleenhankinta-arvo hankintahetkellä, jossa on otettu huomioon jäljempänä kohdissa 30.3 – 30.10 mainitut tekijät.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, joissa otetaan huomioon kohdissa 30.3 – 30.10 mainitut tekijät.

Vahingon määrään lasketaan myös vahingoittuneen omaisuuden raivaus-, purku- ja hävityskulut sekä niihin liittyvät kuljetus- ja käsittelykustannukset, kuten kaatopaikka- ja ongelmajättemaksut.

30.2 Päivänarvon mukainen vahingon määrä

Omaisuuden päivänarvon mukainen vakuutusarvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

Vahingon määrä päivänarvon mukaan on niin suuri osa jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingon määrästä kuin omaisuuden päivänarvo on vahinkohetken jälleenhankinta-arvosta.

30.3 Viranomaismääräysten ja lainsäädännön muutosten vaikutus

Vahingon määrään ei lasketa sellaisia vahingoittuneen koneen tai laitteen rakenteen uusimis-, muutos- tai parannustöitä, joita muuttunut lainsäädäntö tai viranomaismääräykset edellyttävät.

30.4 Laitekokonaisuuksien ja -järjestelmien vahingon määrä

Jos laitekokonaisuudesta tai -järjestelmästä tuhoutuu tai vahingoittuu osa, vahingon määrä on osan taloudellinen arvo. Vahingon määrään ei lasketa sitä käyttökelpoisuuden tai arvon menetystä, joka aiheutuu koko laitteistolle tai järjestelmälle.

Esimerkki

Levytyökeskuksen ohjauksikkö rikkoutui asennus- ja huoltotyön yhteydessä. Ohjauksikköä ei voi korjata, koska siihen ei enää valmisteta varaosia. Uutta ohjauksikköä ei voi ottaa käyttöön, ilman levytyökeskukseen tehtäviä anturi, mittasauva ym. muutoksia. Vahingon määrä on rikkoutuneen ohjauksikon päivänarvo.

30.5 Moottorikäyttöiset työkoneet ja ajoneuvot

Moottorikäyttöisten työkoneiden ja ajoneuvojen vahingon määrä on korjauskustannusten määrä, kuitenkin enintään koneen päivänarvo. Jos konetta ei korjata, vahingon määrä on päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

30.6 Maaperälle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle sattuneen korvattavan esinevahingon seurauksena vakuutuspaikan maaperän pilaantumisesta aiheutuneet tutkimuskustannukset, puhdistus- tai vaihtokustannukset ja jätteen kuljetus- ja käsittelykustannukset. Edellytyksenä on, että kustannukset ovat syntyneet viranomaisen pakottavasta määrä-

yksestä suoritetuista toimenpiteistä ja että viranomaisen määräys on annettu viimeistään vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta.

Maaperälle aiheutuneita kustannuksia otetaan huomioon vahingon määrää laskettaessa enintään 10 % tällä sopimuksella vakuutettujen kohteiden yhteisvakuutusmäärästä, kuitenkin enintään 50.000 euroa vahinkotapahtumaa kohti. Kokonaiskorvauksen ylimpänä rajana on kuitenkin kohteiden yhteisvakuutusmäärä.

30.7 Korjaamisen kiirehtimiskulut

Korjauskustannusten osalta vahingon määrään lasketaan normaalit työ- ja hankintakustannukset. Vahingon määrään ei lasketa yli- ja pyhätöyökustannuksia eikä muita vastaavia kiirehtimiskuluja.

Työkohteen vahingon jälkeisten tilapäisjärjestelyjen kustannuksia voidaan vakuuttaa erikseen omaa kohteenaan.

30.8 Jäännösarvo

Vahingon määrää laskettaessa omaisuuden jäännösarvo otetaan vähennyksenä huomioon. Jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia ei lainsäädännön tai viranomaismääräysten vuoksi voida käyttää hyväksi rakennuksen saattamiseen entiseen kuntoonsa, vahingon määrään lisätään näin syntynyt jäännösarvon aleneminen.

Tässä tarkoitettua lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ovat maankäyttö- ja rakennuslaki ja yleisistä teistä annettu laki ja niiden nojalla annetut säädökset, voimassa oleva rakennuskielto sekä rakentamisrajoitus.

Arvon alentuminen lasketaan siten, että jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista tai koneesta saadaan, kun ne myydään.

Vakuutuksenottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa.

Jos LähiTapiola pyytää, vakuutuksenottajan on haettava poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon.

Jos lupaa ei myönnetä, vakuutuksenottajan on haettava muutosta päätökseen. Vakuutuksenottajan tulee LähiTapiolan pyynnöstä valtuuttaa LähiTapiola edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

30.9 Verotussäädökset

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut säädökset. Tällainen säädös on esimerkiksi arvonlisäverolaki.

30.10 Sopimusehdot

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon vakuutusnottajan käyttämät ja toimialalla yleisesti käytössä olevat sopimusehdot. Tällainen sopimusehto on esimerkiksi Tietotekniikka-alan sopimusehdot IT2000.

40 Korvauksen määrä

LähiTapiolan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana kunkin vakuutetun kohteen osalta on vakuutuskirjaan merkitty kohteen vakuutusmäärä.

Korvauksen määrä lasketaan kohdan 30 mukaisesti vahingon määrästä ottamalla huomioon jäljempänä mainitut tekijät.

40.1 Vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannukset

Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet vakuutusnottajalle sattuneen tai välittömästi uhkaavan, vakuutuksesta korvattavan esinevahingon rajoittamisesta tai torjumisesta.

Nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusarvo tai sovittu enimmäiskorvausmäärä siten ylittäisiinkin.

Kustannukset korvataan ilman omavastuuvähennystä.

40.2 Omaisuuden ikään perustuvat vähennykset

Korvauksen määrää laskettaessa vahingon määrästä vähennetään vakuutuskirjaan merkityt omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.

40.3 Monivakuutus

Mahdollinen monivakuutus otetaan huomioon kohdan 20.7 mukaisesti.

40.4 Omavastuu

Vakuutusnottajalla on jokaisessa vahinkotapah- tumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Esimerkiksi tulitöistä aiheutuneissa vahingoissa on normaalia korkeampi omavastuu.

Jos vahinko kohdistuu samanaikaisesti saman vakuutusnottajan samalla sijaintipaikalla oleviin useisiin kohteisiin, joilla on eri omavastuu, vähennetään esinevahingon määrästä vain suurin määrätetty omavastuu.

40.5 Korvauksen maksaminen

Vahingosta maksetaan korvaus, kun vakuutusnottaja on selvittänyt, ettei omaisuutta ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai että kiinnityksen haltijat ovat suostuneet korvauksen maksamiseen.

Korvaus maksetaan seuraavasti:

- ensin maksetaan päivänarvon mukainen korvaus
- jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisen korvausten erotus maksetaan jälleenhankinnan edistymisen mukaan, kun LähiTapiola on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä ja päivänarvon mukainen korvaus on käytetty jälleenhankintaan
- jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena, kuitenkin enintään vakuutusmäärään saakka.

Jos omaisuuden arvo ennen vahinkoa on ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta, maksetaan vain päivänarvon mukainen korvaus.

Rakennusten ja irtaimen käyttöomaisuuden osalta täyden ensivastuumäärän mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta joko korjataan tai samalle sijaintipaikalle rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Jos vaurioitunut käyttöomaisuus korjataan, maksetaan omaisuuden toteutuneet korjauskustannukset näissä ehdoissa ja sopimukseen mahdollisesti sisältyvissä erityisehdoissa mainituilla vähennyksillä ja omavastuulla vähennettynä, kuitenkin enintään sovittuun ensivastuun määrään saakka.

Jos vahingoittunutta käyttöomaisuutta ei korjata tai hankita uudelleen, maksetaan vain päivänarvon mukainen korvaus, vaikka ensivastuumäärä olisi päivänarvon mukaan laskettua vahingon määrää suurempi.

LähiTapiolalla on oikeus rahana maksamisen sijasta

uudelleen hankkia tai korjauttaa tuhoutunut tai vahingoittunut omaisuus.

50 Muita korvaussääntöjä

50.1 Vahingosta ilmoittaminen ja vahingon tarkastaminen

Vahingosta on ilmoitettava LähiTapiolalle välittömästi vahingon tapahduttua. LähiTapiolalle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahingoittunut omaisuus ennen sen korjaustyön aloittamista tai uuden omaisuuden hankkimista.

Jos korjaustyön aloittaminen on liiketoiminnan keskeytyksen tai muun lisävahingon syntymisen estämiseksi välttämätöntä, voidaan korjaustyö aloittaa, vaikka ilmoitusta vahingosta ei ole voitu tehdä LähiTapiolalle.

50.2 Vahingon selvittäminen

Vakuutusnottajan tai hänen edustajansa on annettava vahingon selvittämiseksi tarpeelliset, LähiTapiolan pyytämät asiakirjat ja tiedot. Vakuutuksesta ei korvata tällaisista selvityksistä eikä niiden hankkimisesta aiheutuvia kustannuksia.

Tällaisia omalla kustannuksella tehtäviä selvityksiä ovat esimerkiksi vahinkoilmoitus ja luettelo tuhoutuneesta ja säilyneestä omaisuudesta, ostotositteet sekä vakuutusnottajan LähiTapiolaa kuulematta pyytämät asiantuntijaselvitykset vahingon syyn, määrän tai korvattavuuden selvittämiseksi.

50.3 Vahingoittunut ja menetetty omaisuus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutusnottajan omistukseen. LähiTapiolalla on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa. Lunastettava omaisuus arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingon määrä. Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutusnottajan tulee viipymättä luovuttaa se LähiTapiolalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

50.4 Vakuutusmäärä vahingon jälkeen

Vakuutusmaksu oikeuttaa kunkin vakuutuksen kohteeksi merkityn omaisuus- tai kustannuserän osalta enintään vakuutuskirjaan merkityn enimmäiskorvausmäärän suuruiseen korvaukseen vakuutuskauden aikana.

LähiTapiolalla on oikeus korvauksen määrää vastaavaan vakuutusmaksuun vahingon tapahtumispäivän ja vakuutuskauden päättymisen väliseltä

ajalta.

Vakuutus jatkuu kuitenkin ennallaan vakuutuskauden loppuun saakka, jos LähiTapiola ei ilmoita mahdollisesta lisämaksusta tai muutoksista viimeistään korvauspäätöksen yhteydessä.

60 Vakuutusmaksun laskeminen

Jatkuvan rakennus- ja asennustyövakuutuksen maksuun vaikuttavat mm. vakuutettu toiminta ja toiminnan laajuus (vakuutetun toiminnan liikevaihto, työmäärä sekä asennusten/työmaiden määrä). Vakuutuskauden alussa maksu lasketaan LähiTapiolalle ilmoitettujen arvioitujen tunnuslukujen perusteella. Vakuutuskauden päätyttyä vakuutusmaksu tarkistetaan toteutuneita tunnuslukuja vastaavaksi. Vakuutusnottajan on toimitettava LähiTapiolalle sen pyytämät vakuutusmaksun laskemisessa tarvittavat tiedot. Ellei vakuutusnottaja toimita LähiTapiolan pyytämiä tietoja kohtuullisen ajan kuluessa, LähiTapiolalla on oikeus vahvistaa vakuutusmaksu kohtuulliseksi katsomaansa määrään.

70 Suojeluohjeet

70.1 Tarkoitus ja velvoittavuus

Jäljempänä olevia ja vakuutuskirjaan merkittyjä suojeluohjeita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahingon määrää.

Jos suojeluohjetta ei noudateta ja noudattamatta jättäminen vaikuttaa vahingon syntyyn tai sen määrään (laajuuteen), korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan vähentää tai se voidaan evätä.

70.2 Yleistä

70.2.1 Sopimusasiakirjat

Urakka- ja sopimusasiakirjoihin on merkittävä velvollisuus noudattaa tätä suojeluohjetta.

70.2.2 Tiedottaminen

Vakuutusnottajan on huolehdittava siitä, että tämän suojeluohjeen sisältö on työsuorituksesta vastaavan työnjohtoon ja urakoitsijoiden tiedossa.

70.2.3 Rakennustyömaan työmaasuunnitelma

Ottaen työsuorituksen laajuuden ja vaativuuden huomioon on rakennustyömaan työmaasuunnitelmassa esitettävä varautuminen henkilö- ja omaisuusvahinkoihin.

Työmaasuunnitelmassa on selvitettävä ainakin seuraavat asiat:

- voimassaolevat hätänumerot ja ensiapuvälineiden sijainti
- sähköpääkeskuksen sijainti
- tulitöiden valvontasuunnitelma
- kulkureitit
- palokunnan palopostien ja alkusammutuskaluston sijainti
- työmaarakennusten sijoitus
- varastointipaikat
- työmaan jätehuollon järjestäminen ja jätteen poiskuljetus.

70.2.4 Suojaukset

Vakuutettu omaisuus on suojattava pölyltä, vedeltä ja kosteudelta, maaliumulta, puhallushiekalta ja vastaavilta vahinkoa aiheuttavilta tekijöiltä työmaan olosuhteet ja omaisuuden laatu huomioon ottaen. Suojauksesta on huolehdittava erityisen hyvin tehtäessä rakennus- ja asennustöitä toimivassa kaupan tai teollisuuden kohteessa.

Tulitöistä ja rikossuojauksesta on tarkemmat ohjeet tämän suojeluohjeen kohdissa 70.3 ja 70.4.

70.3 Paloturvallisuus

70.3.1 Järjestys

Työmaa-alue on pidettävä työmaasuunnitelman mukaisessa kunnossa.

70.3.2 Työmaan rakenteellinen paloturvallisuus

Korjaus- ja laajennustyökohteissa normaalikäytössä olevat tilat on erotettava työmaatiloista osastoivin rakennusosin. Rakenteen on oltava vähintään EI 60-luokkaa, ellei tilojen käytöstä johtuen muuta ole määrätty.

Osastoivien ovien on oltava vähintään EI 30 -luokkaa.

Osastoivan rakenteen EI 60 -luokka toteutuu esimerkiksi käyttämällä 50x100 puurunkoa, 100 mm kivi- tai silikaattivillaeristettä ja vähintään 9 mm rakennuslevyä rakenteen molemmilla puolilla.

Osastoivissa seinissä ja välipohjissa olevat aukot, läpimenot ja roilot on tehtävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa osastointia vastaaviksi.

Poistumiseen tarkoitetut uloskäytävät ja varatiet on merkittävä näkyvästi. Poistumista varten tulee olla vähintään kaksi toisistaan riippumatonta uloskäytävää.

Jos työmaahan liittyvän, normaalikäytössä olevan osan uloskäytävä on työmaan puolella, on pääsy uloskäytävään ilman avainta turvattava. Uloskäytävällä ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Rakennuskohteen automaattisen paloilmoinnin tai sammutuslaitteiston osittaisestakin irtikytkemisestä on ilmoitettava hätäkeskukseen.

70.3.3 Alkusammutuskalusto

Työmaalla pitää olla riittävästi sammutuskalustoa.

Rakennustyömaalla minimivaatimuksena on, että

- rakennuksen jokaisessa kerroksessa on alkusammutin
- sammuttimien keskinäinen etäisyys on enintään 30 m käyttäjän kulkutietä pitkin mitaten.

Käsiammuttimien sammutteen määrän on oltava vähintään 12 kg. Tämä voidaan toteuttaa yhdellä teholuokaltaan 43 A 183 B-C käsiammuttimella (12 kg) tai kahdella teholuokaltaan 27 A 144 B-C käsiammuttimella (6 kg). Alkusammuttimien sijaintipaikat on merkittävä näkyvästi. Työntekijöille on annettava alkusammuttimien käyttökoulutusta.

70.3.4 Tulityöt

Tulitöitä ovat työt, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaran. Tulitöitä ovat mm. kaasus- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta josta syntyy kipinöitä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Työmaalla on noudatettava LähiTapiolan suojeluohjetta Tulityöt D10.

Työmaalle on laadittava tulitöiden valvontasuunnitelma, jossa määritellään tulityöt, vakituiset tulityöpaikat, tilapäiset tulityöpaikat ja tilapäisillä tulityöpaikoilla noudatettavat lupa- ja turvatoimenpiteet.

Rakennus-, asennus- ja korjaustyömaat ovat tilapäisiä tulityöpaikkoja. Vakituksia tulityöpaikkoja ovat vain erikseen hyväksytyt tulityöpaikat, jotka täyttävät suojeluohjeessa Tulityöt D10 asetetut vaatimukset.

Tulitöiden valvontasuunnitelmassa voidaan edellä mainitusta yleisperiaatteesta poiketen määritellä työmaa-alueita tai työvaiheita, jotka eivät edellytä työntekijältä tulityökorttia eikä tulityö lupaa.

70.3.5 Tupakointi ja avotulen teko

Tupakointi on kielletty pölyisissä ja palonarkoja materiaaleja sisältävissä paikoissa sekä paikoissa, joissa varastoidaan tai käsitellään palavia nesteitä, kaasuja ja räjähteitä. Tupakointikielto ja tupakointipaikat on osoitettava opastekilvin.

70.3.6 Sähkökaapelit ja -laitteet

Työmaa-aikaisten sähkökaapelien ja -laitteiden osalta edellytetään, että

- kaapelit on suojattava mekaanisilta vaurioilta
- sähköpääkytkin on merkittävä opastekilvellä
- työmaalla käytettävissä kaapelikelloissa on oltava lämpösuoja
- ilmajohtoasennuksissa on varattava riittävät alikukkoruokorkeudet ja nosturien toiminta-alueet
- sähkölaitteiden ja kaapelien kunto on tarkastettava työmaan kunnossapitotarkastuksen yhteydessä.

70.3.7 Lämmityslaitteet ja valaisimet

Tilapäisten lämmityslaitteiden ja savuhormien läpivientien sijoittamisessa on otettava huomioon laitekohtaiset suojaetäisyydet. Ennen laitteiden käyttöönottoa työnjohtajan on tarkastettava laitteet ja asennukset.

Lyhytaikaiseen käyttöön tarkoitettujen kuumapintaisten valaisimien (esim. halogeenivalaisimien) sijoitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tällaiset valaisimet on varustettava kaatumisen estävällä jalalla ja valaisinosa on varustettava suojalla, joka estää materiaalin pääsyn liian lähelle kuumaa pintaa.

70.3.8 Palavat nesteet

Palavien ja vaarallisten aineiden käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava kemikaalilain (744/1989) ja sen nojalla annetun asetuksen (59/1999) sekä näiden nojalla annettuja määräyksiä.

Rakennustyömaalla saa ilman lupaa tai ilmoitusta säilyttää erittäin helposti syttyviä palavia nesteitä, helposti syttyviä palavia nesteitä ja syttyviä palavia nesteitä yhteensä enintään 100 litraa (esim. bensiiniä, tinneriä) ja muita palavia nesteitä (esim. dieselöljyä, kevyttä polttoöljyä) yhteensä enintään 200 litraa.

Mikäli em. määrät ylittyvät, on ko. aineet varastoitava tarkoituksenmukaisessa ulko-varastossa tai palo-osastoidussa palavien aineiden varastossa.

70.3.9 Nestekaasu

Nestekaasun käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava nestekaasusetusta 711/93.

Nestekaasua ei saa säilyttää rakennuksen kellaritiloissa.

Nestekaasua saa rakennustyömaalla säilyttää (pitää hallussa ilman lupaa tai katsastusta) enintään 200 kg.

Suuremmasta teknisestä käytöstä, käsittelystä tai varastoinnista on tehtävä ilmoitus kunnan paloviranomaiselle.

70.3.10 Räjähdystarvikkeet

Räjähdystarvikkeiden säilytyksessä työmaalla on noudatettava valtioneuvoston päätöstä räjähdys- ja louhintatöiden järjestysohjeista 410/1986

70.4 Rikosturvallisuus

Vakuutettu omaisuus on suojattava varkausvahingoilta seuraavasti:

70.4.1 Lukitussa tilassa säilytettävä omaisuus

Kaikki työmaalla käytettävät, kannettavat tai muutoin helposti liikuteltavat työvälineet ja arvokkaat rakennusmateriaalit on säilytettävä kohdan 70.4.3.1 tai 70.4.3.2 vaatimukset täyttävässä lukitussa tilassa.

Tällaista omaisuutta ovat esimerkiksi:

- sähkötyökalut ja muut käsityökalut
- mittaus-, säätö- ja atk-laitteet
- kevyet ja helposti (ilman nostoapuvälineitä) liikuteltavat työkonet
- LVIS-kalusteet ja -tarvikkeet
- kodinkoneet ja elektroniikkaa sisältävät laitteet
- arvokkaat pinnoitteet.

Jos tällaista omaisuutta ei työmaan olosuhteet huomioon ottaen ole mahdollista säilyttää kohdan 70.4.3.1 tai 70.4.3.2 vaatimukset täyttävässä lukitussa tilassa, voidaan omaisuutta säilyttää

- lukitussa ajoneuvossa, perävaunussa tai veneessä tai
- kiinteään rakenteeseen hyväksytysti kiinnityksessä (kohta 70.4.3.3) lukitussa vahvarakenteisessa työkaluarkussa.

Suurikokoiset ja raskaat työkonet, joita ei voida kokonsa tai muiden ominaisuuksiensa takia säilyttää lukitussa tilassa, voidaan säilyttää hyväksytyllä kiinnityksellä (kohta 70.4.3.3) kiinteään rakenteeseen.

seen lukittuna. Tällaista omaisuutta ovat esimerkiksi raskaat kompressorit ja vastaavat työkoneet.

70.4.2 Muu omaisuus

Työmaalla olevat tilaa vievät laitteet ja tarvikkeet, joita omaisuuden määrä, työvaihe ja työmaan olosuhteet huomioon ottaen ei ole mahdollista säilyttää lukitussa tilassa tai kiinnitettynä kiinteään rakenteeseen, voidaan säilyttää ilman rakenteellista tai muuta hyväksyttyä suojausta työmaan valvotulla alueella. Tällöin omaisuuden laatu, työmaan sijainti ja muut ympäristöolosuhteet huomioon ottaen työmaa-alue on tarvittaessa aidattava tai ajoneuvojen pääsy työmaa-alueelle työajan ulkopuolella on muutoin estettävä.

Suojausta voidaan tehostaa vartioinnilla ja/tai käyttämällä vartiointiliikkeen hälytyskeskukseen yhdistettyä kameravalvontaa.

Tällaista omaisuutta ovat esimerkiksi työvälineisiin kuuluvat

- torninosturit ja rakennushissit
- rakennustelineet
- suojaksi levitetyt pressut ja routasuojausmatot
- betonisekoittimet ja -muotit
- raudoitusterästen leikkurit (ei terässakset) ja taivuttimet
- isot työtasoon kiinnitetyt sirkkelit
- pikipadat

sekä työmaalla olevat vakuutettuun työkohteeseen tarkoitetut tilaa vievät rakennus- ja käyttötarvikkeet, kuten esimerkiksi

- suuret rakennuselementit
- ovet ja ikkunat karmeineen
- rakennuspuutavara (ei sisäpinnoitteeksi tarkoitettu)
- viemäriputket ja -kaivot
- harkot, tiilet (ei lasitiilet ja keraamiset laatat) ja
- suursäkeissä olevat laastit
- vesikatteet
- lämmöneristeet
- raudoitusteräkset

70.4.3 Lukitun säilytystilan vaatimukset

70.4.3.1 Työmaarakennukset ja rakennus- ja asennustyökohteessa oleva lukittu tila

Työmaarakennusten rakenteiden tulee olla vahvoja ja antaa riittävä suoja murtautumista vastaan. Työkohteessa säilytystilaksi on mahdollisuuksien mukaan valittava ikkunaton vahvarakenteinen tila. Työkohteella tarkoitetaan tässä yhteydessä rakennusta tai rakennuksen osaa, jossa rakennus- tai

asennustyötä tehdään.

Työmaarakennusten ja työkohteessa olevien omaisuuden säilytystilojen ovet on lukittava vähintään seuraavasti:

- käyttö- ja varmuuslukolla, joiden etäisyys toisistaan on vähintään 400 mm. Puuovet tulee suojata lukkojen kohdalta rakoraudalla.
- kiinnikkeineen hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla lukitulla teräspuomilla
- muulla vastaavan suojan antavalla tavalla.

Hyväksytyyn 3. luokan riippulukon sangan vahvuus on vähintään 10 mm.

Hyväksytty kiinnike vastaa murtolujuudeltaan 3. luokan riippulukon sankaa.

Teräspuomi (vähintään 12 x 50 mm:n lattateräs tai 30 x 50 mm:n teräsprofiili, jonka ainevahvuus on vähintään 3 mm) on kiinnitettävä puisessa rakenteessa rakenteen läpi menevällä pultauksella siten, ettei sitä voi rakenteita rikkomatta irrottaa.

Työmaarakennusten kaikki alle 4 m:n korkeudella maanpinnasta tai muusta seisomatasosta olevat ikkunat, ovilasit ja muut aukot on suojattava esimerkiksi

- teräsristikolla tai -teräsverkolla
- lukituilla puomeilla varustetuilla luukuilla
- muulla vastaavan suojan antavalla tavalla.

Muilla seisomatasoilla tarkoitetaan esimerkiksi alemmalla tasolla olevaa viereisen rakennuksen kattoa, sisäänkäynnin katosta tms.

70.4.3.2 Lukittu tila normaalisti käytössä olevassa rakennuksessa

Normaalisti käytössä olevassa rakennuksessa säilytystilaksi on mahdollisuuksien mukaan valittava ikkunaton tila. Säilytyspaikan ovet tulee lukita ovissa jo olevilla lukoilla, kuitenkin vähintään käyttölukolla. Vakuutetun kohteen jäädessä tyhjäksi on huolellisesti varmistettava, että kaikki ovet, ikkunat ja luukut on suljettu ja lukittu.

70.4.3.3 Hyväksytty kiinnitys kiinteään rakenteeseen

Hyväksytyllä kiinnityksellä tarkoitetaan sitä, että omaisuus on kiinnitetty vahvaan kiinteään rakenteeseen

- teräsketjulla tai -vaijerilla, jonka ainevahvuus on vähintään 10 mm ja hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla tai
- muulla vastaavan suojan antavalla tavalla.

70.5 Maankaivu- ja maansiirtotyöt

Ennen maankaivu- ja maansiirtotöihin ryhtymistä on hankittava selvitys työalueen kaapeleista ja putkista. Riittävä selvitys on kaapelin tai putken haltijalta saatu sijaintikartta tai tämän tekemä näyttö maastossa.

70.6 Lähteet

- Pelastuslaki 379/2011
- Työturvallisuuslaki 738/2002
- Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden

käsittelyn turvallisuudesta 390/2005

- Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta 644/2011
- Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009
- Suomen Rakentamismääräyskokoelma, osa E1, Rakennusten paloturvallisuus, määräykset ja ohjeet, 2011
- Luettelo yleisimmistä palavista nesteistä, Turvatekniikan keskus, 1999
- Tularityöt, suojeleohje D10, LähiTapiola-ryhmä